

4.2. Զբոսաշրջություն

4.2.1. Միջազգային զբոսաշրջություն

Ըստ ստացված հաշվետվությունների տվյալների և հետազոտությունների արդյունքում ձևավորված փորձագիտական գնահատումների, 2014թ. հունվար-դեկտեմբերին հանրապետություն է ժամանել¹ 1 203 746 զբոսաշրջիկ կամ 2013թ. նույն ժամանակաշրջանի նկատմամբ ցուցանիշն աճել է 11.3%:

2014թ. հունվար-դեկտեմբերին զբոսաշրջության նպատակով հանրապետությունից մեկնել է¹ 1 198 060 մարդ կամ 2013թ. համապատասխան ժամանակաշրջանի նկատմամբ ցուցանիշն աճել է 10.9%:

Միջազգային զբոսաշրջության որոշ ցուցանիշներ 2013-2014թթ. հունվար-դեկտեմբերին

	2013թ. հունվար-դեկտեմբեր	2014թ. հունվար-դեկտեմբեր	2014թ. հունվար-դեկտեմբերը 2013թ. հունվար-դեկտեմբերի նկատմամբ
<i>մարդ</i>			
Հյուրանոցների քանակը , որոնք ընդունել են միջազգային զբոսաշրջիկների	77	65	84.4
Ժամանել են ուղևորներ, որոնք ըստ ՁՀԿ մեթոդաբանության համարվում են զբոսաշրջիկ²	1 081 985 ⁰	1 203 746	111.3
որոնցից տեղավորվել են՝			
հյուրանոցային տնտեսության օբյեկտներում	148 730	164 663	110.7
բարեկամի կամ հարազատի տանը, վարձով տրվող բնակարաններում և այլն	933 255 ⁰	1 039 083	111.3
Մեկնողներ			
Մեկնել են ուղևորներ, որոնք ըստ ՁՀԿ մեթոդաբանության համարվում են զբոսաշրջիկ²	1 080 022 ⁰	1 198 060	110.9
որոնցից ուղևորությունը կազմակերպվել է			
զբոսաշրջային գործակալությունների կողմից	8 062	7 059	87.6
ինքնուրույն	1 071 960 ⁰	1 191 001	111.1

Ըստ հյուրանոցային տնտեսության օբյեկտներից ստացված հաշվետվությունների տվյալների՝ 2014թ. հունվար-դեկտեմբերին ՀՀ այցելած զբոսաշրջիկների 31.4%-ը բաժին է ընկել ԱՊՀ երկրներին, 30.1%-ը՝ ԵՄ երկրներին և 38.5%՝ այլ երկրներին:

¹Ներգնա և արտագնա զբոսաշրջիկների ընդհանուր թվաքանակի հաշվարկման համար հիմք է հանդիսացել սահմանային անցման կետերում ուղևորների հաշվառման արդյունքում արձանագրված՝ ՀՀ ժամանողների և ՀՀ-ից մեկնածների թվաքանակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը, ստացված ՀՀ ազգային անվտանգության ծառայության (ՀՀ ԱԱԾ) ՀՀ սահմանային էլեկտրոնային կառավարման տեղեկատվական համակարգով, ինչպես նաև ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարության, Հայաստանի ազգային մրցունակության հիմնադրամի, Հայաստանում դոնոր կազմակերպությունների՝ Գերմանիայի միջազգային համագործակցության ընկերության (GIZ) և ԱՄՆ ՄԶԳ Ձեռնարկությունների զարգացման և շուկայի մրցունակության (USAID EDMC) ծրագրի համագործակցությամբ 2013թ. իրականացված «Ժամանողների և մեկնողների ընտրանքային հետազոտություն» արդյունքները:

²Ըստ ՄԱԿ-ի զբոսաշրջության համաշխարհային կազմակերպության (ՁՀԿ) մեթոդաբանության (International Recommendations for Tourism Statistics 2008, Compilation Guide, UN WTO, Madrid, November 2010) **միջազգային զբոսաշրջիկ** է համարվում ցանկացած անձը, որը հանգստանալու, բուժվելու, հարազատներին այցելելու, գործնական, կրոնական կամ այլ նպատակներով ճանապարհորդում է իր հիմնական բնակության վայրից մեկ այլ վայր ոչ պակաս քան 24 ժամ և ոչ ավել քան անընդմեջ 1 տարի ժամանակով: Այսինքն՝ նրա հիմնական նպատակը ճանապարհորդելն է, այլ ոչ թե աշխատանքային գործունեությամբ զբաղվելը, որի դեպքում ուղևորության համար վճարումները կկատարվեն ժամանած վայրում աշխատանքային գործունեությունից ստացված ֆինանսական միջոցների հաշվին:

ՀՀ այցելած զբոսաշրջիկների աշխարհագրական բաշխվածության կառուցվածքն ու աճի տեմպը 2013-2014թթ. հունվար-դեկտեմբերին¹

	Տեսակարար կշիռը,%		Զբոսաշրջիկների բացարձակ թվաքանակի աճի տեմպը, %
	2013թ. հունվար-դեկտեմբեր	2014թ. հունվար-դեկտեմբեր	
Ընդամենը	100.0	100.0	110.7
այդ թվում՝			
ԱՊՀ երկրներ	27.8	31.4	124.9
որից՝			
Ուկրաինա	2.9	3.2	123.6
Ռուսաստանի Դաշնություն	22.7	26.2	128.0
ԱՊՀ այլ երկրներ	2.2	1.9	95.7
ԵՄ երկրներ	36.3	30.1	91.9
որից՝			
Նիդերլանդներ	1.3	0.8	66.5
Իտալիա	6.3	4.3	76.2
Ֆրանսիա	7.7	7.3	105.2
Գերմանիա	6.1	5.3	96.1
Միացյալ Թագավորություն	3.4	3.6	118.0
ԵՄ այլ երկրներ	11.5	8.8	84.4
Այլ երկրներ	35.9	38.5	118.7
որից՝			
ԱՄՆ	12.2	12.2	110.1
Իրանի Իսլամական Հանրապետություն	5.8	9.1	173.4
Վրաստան	3.1	3.0	108.2
Թուրքիա	0.7	0.5	85.7
Կանադա	1.3	1.6	133.5
այլ երկրներ	12.7	12.0	104.8

Զբոսաշրջության ցուցանիշներն ըստ նպատակի

մարդ

	2013թ. հունվար-դեկտեմբեր	Տեսակարար կշիռը (2013թ. հունվար-դեկտեմբեր,%)	2014թ. հունվար-դեկտեմբեր	Տեսակարար կշիռը (2014թ. հունվար-դեկտեմբեր,%)
Ժամանողներ¹				
Ընդամենը զբոսաշրջիկներ	148 730	100.0	164 663	100.0
որոնցից ըստ նպատակի				
գործնական	47 472	31.9	46 485	28.2
հանգստի և ժամանցի	40 674	27.3	71 695	43.5
կրթության	23	0.0	351	0.2
բուժման	558	0.4	679	0.4
այլ	60 003	40.3	45 453	27.6
Մեկնողներ²				
Ընդամենը զբոսաշրջիկներ	8 062	100.0	7 059	100.0
որոնցից ըստ նպատակի				
գործնական	766	9.5	728	10.3
հանգստի և ժամանցի	3 047	37.8	3 407	48.3
կրթության	-	-	0	0.0
բուժման	-	-	5	0.1
այլ	4 249	52.7	2 919	41.4

¹Բերված տվյալներն արտացոլում են հյուրանոցային տնտեսության օբյեկտներում (հյուրանոցներ, հյուրանոցատիպ հանգրվաններ, առողջարաններ, հանգստյան տներ և այլն) հաշվառված զբոսաշրջիկներին:

²Տվյալներն արտացոլում են միայն զբոսաշրջային գործակալությունների կողմից կազմակերպված զբոսաշրջիկների թվաքանակը: